

Bětka Nedvědová

Neboj se udělat ten krok

Více než dvacet studujících z třetích ročníků a septimy se během tohoto školního roku vydalo nebo vydá dlouhodobě studovat do zahraničí, ať už díky prostředkům z evropského grantu Erasmus+, prostřednictvím stipendia, či na vlastní náklady. Je to jedinečná, ale zároveň místy značně náročná zkušenost – být “vržen” do naprosto cizího prostředí, nejen geograficky, ale často i kulturně, sociálně či jazykově, je výrazným narušením komfortní zóny. Změna s sebou nese i krizové situace, které se student musí naučit zvládat a řešit sám, během měsíců v cizině tak poznává nejen novou kulturu a společnost, ale i sám sebe.

Realita pobytu může být – a pravděpodobně bude – trochu odlišná od představ, které na začátku celého procesu člověk má. Na to, co přijde, se vlastně nikdy nejde dokonale připravit a asi vždy nastane nějaká forma šoku. Zkušenosti a pocity navrátilších se se obecně značně liší, ale vyslechnout si různé, upřímné výpovědi považuji nyní za klíčové; zpětně mi došlo, že bych sama takové informace před odjezdem ocenila.

Na následujících stranách v odpovědích na pět, na první pohled jednoduchých otázek sdílí své dojmy dvanáct studujících, kteří v době psaní byli stále v zemi pobytu či nedlouho po návratu z ní. Stejně jako jejich zkušenosti se zároveň značně liší i místa, délky či povahy jejich pobytů a vzniká tak komplexní a nečernobílý obraz. Posloupnost zповědí je strukturována geograficky, a to dle vzdálenosti daných zemí, tedy od místa nejbližšího po to nejvzdálenější.

Tereza Jandová, tři měsíce v hostitelské rodině v Berlíně přes program Erasmus+

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Jakmile jsem se o možnosti Erasmu+ dozvěděla, řekla jsem si, že tento risk podstoupím a začnu výjezd do zahraničí plánovat. Chtěla jsem využít skvělé příležitosti, která se nenaskytne každému, nevytvářela jsem si velká očekávání a snažila jsem se připravit na jakýkoli scénář.

Nakonec jsem měla velké štěstí a obavy nebyly nutné. Dostala jsem se do hostitelské rodiny, která mě přijala s otevřenou náručí a den ode dne jsem se u nich cítila víc a víc jako doma. Pocházeli ze Sicílie a také díky tomu byli neskutečně vřelí a otevření. Společný čas jsme trávili u dlouhých víkendových obědů, které se vždy skládaly z několika vynikajících italských chodů.

Člověk má však vždy nějaké představy, která se neshodují s realitou. Nejvíce mě překvapila výuka na místním jazykovém gymnáziu. Domnívala jsem se, že berlínský školní systém bude s naším srovnatelný, přesto jsem narazila na mnoho odlišností, a to jak výhod, tak i nedostatků.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Řekla bych, že kulturní šok je nevyhnutelný. Přestože jsem se vydala pouze do nedalekého Berlína, mnohé situace mě zaskočily. Ať už se jednalo o odlišná pravidla v hostitelské rodině, jinou výuku ve škole nebo rozdílnou mentalitu Němců i ostatních výměnných studentů, na nový způsob života jsem si rychle zvykla. Nejvíce mi chyběla rodina a kamarádi, často jsem si ale posteskla i po krásné architektuře, klidu či funkčnosti našeho hlavního města.

Mírný šok po návratu jsem cítila také. Vrátila jsem se do nabitého pražského režimu a jedinečnou životní kapitolu jsem musela uzavřít a zanechat v Berlíně. Do starých kolejí jsem znovu zajela během pár dní, stále si ale ráda připomenu oblíbené okamžiky a pohodu, kterou jsem cítila v zahraničí.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Přirozeně jsem měla obavy, že mi jazyková bariéra způsobí potíže. S mou úrovní jsem se však hned první dny byla schopna domluvit s kýmkoli, kdo byl ochoten naslouchat. Musela jsem se přestat ostýchat, že mluvím pomaleji a s chybami. Čím aktivněji jsem totiž jazyk využívala, tím přirozeněji mi slovíčka v hlavě naskakovala a tím jednodušeji jsem tvořila komplexnější věty. Zdá se mi podstatné se cizím jazykem obklopit co nejvíce, dokud to jde. Po návratu se s němčinou logicky setkávám méně a bez každodenního cviku ji opět zapomínám.

V hostitelské rodině a s učiteli jsem se až na výjimky domluvila bez problémů, setkala jsem se s podporou a snahou pomoci. Složitější bylo navázání bližšího kontaktu se spolužáky; drtivá většina z nich výměnné studenty vnímala spíše jako dočasnou výplň tříd a nevyvíjela téměř žádnou snahu se s námi seznámit. Jsem ovšem vděčná, že jsem narazila na výjimky a poznala skvělé kamarády nejen z Německa, ale také ze zemí celého světa.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Můj pobyt v Berlíně mi v první řadě umožnil si na pár měsíců vyzkoušet velmi odlišný život v cizí zemi, rodině a v obklopení lidí z různých koutů světa. Přinesl mi unikátní zážitky, ale i cenné zkušenosti – naučila jsem se spoléhat sama na sebe a zároveň respektovat hranice a přesvědčení druhých, rozšířila jsem si obzory a začala jsem aktivně využívat němčinu. Zkušenost vnímám jako splněný sen, který doprovázela neskutečná zábava, pohoda a bezstarostnost.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Zkušenost přirozeně doprovází jak mnohá pozitiva – z nichž jsem většinu již zmínila –, tak i negativa, kterých také nemusí být málo. Mně v náročnějších chvílích, které nebyly neobvyklé, nejvíce pomohla snaha vnímat i těžkosti s úsměvem na tváři, nenechat se jimi pohltnout a připomínat si upřímnou vděčnost, že zde mohu být. Studium bych doporučila opravdu každému, kdo o něj má zájem. Jedná se o zkušenost, z níž se dá vytěžit skutečně hodně a která může člověka posunout o velký krok dál. Pro každého je to zcela individuální prožitek, obecně je ale nejdůležitější si čas užít naplno.

Adam Rek, šest měsíců ve vlastním bytě se spolubydlící v Hamburku přes program Erasmus+

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Kdokoli, koho jsem se zeptal a kdo takovou možnost měl, mi to doporučoval. I rodiče byli během studia střední školy na výměnném pobytu a prý jim to změnilo život. A tak jsem jel. Oproti očekávání se toho moc nezměnilo, asi proto, že mě před vším špatným již někdo dopředu varoval.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Lidé zde nemají žádné způsoby, "děkuji" a "prosím" člověk jen tak neslyší. Škola je v porovnání s tím, na co jsem zvyklý, směšně jednoduchá a učitelé by tu pro žáky udělali první poslední. Pokud se zároveň někomu něco nelíbí, povětšinou s tím nic nedělá; u nás většinou lidé berou akci více do vlastních rukou.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Ve škole až tolik ne; ve spoustě předmětů se využívá podobná slovní zásoba jako v češtině (slova vycházející z latiny, jednotky, vzorečky atp.). Při konverzacích mimo školu je to ale cítit okamžitě – po pár větách je potřeba angličtina. To bylo zatím asi nejčastější řešení.

- 4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Schopnost se o sebe postarat a lépe ovládat cizí jazyk. Příležitost naučit se cokoliv nového jsem kvůli úrovni zdejší výuky moc neměl.

- 5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Určitě bych to doporučil, člověku ta zkušenost hodně otevře oči a zjistí věci, ke kterým by jinak přístup neměl. Když se o sebe musí člověk starat půl roku sám,

začne vidět svět úplně jinak. Drobnosti jako plná lednička nebo vyprané ponožky již nejsou samozřejmé. Pomůže to dospět.

Nedoporučil bych to nikomu, kdo s tím nechce mít práci. Na všechno je potřeba hodně papírování a ještě více ho bude potřeba po návratu.

Elizabeth Smitková, šest měsíců ve vlastním bytě se spolubydlícím v Hamburku přes program Erasmus+

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Jedním z důvodů byl jazyk, který pro mě byl stěžejní. Dále určitě kvůli novým zkušenostem, které se mi v životě budou hodit – ať už to je bydlení sama v 17 letech, hledání bytu nebo poznání jiné kultury. Důležité pro mě bylo i opuštění komfortní zóny nebo samotné cestování.

Od mé původní představy se to liší výrazně. Čekala jsem, že se to tu bude více podobat Česku, čas bude ubíhat pomaleji a německy se budu učit rychleji.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

I po třech měsících jsem stále šokovaná. První překvapení bylo hledání bytu, což je v Německu velmi obtížný úkol a byt jsem nakonec našla až po příjezdu. Další bylo kupování jízdenek – zabralo mi to asi dva týdny. Člověku na to musí být osmnáct a musí mít německý účet, který je taky obtížné sehnat. Dále je to třeba jednoduchá úroveň výuky ve škole, systém dvouhodinovek a trávení přestávek venku.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

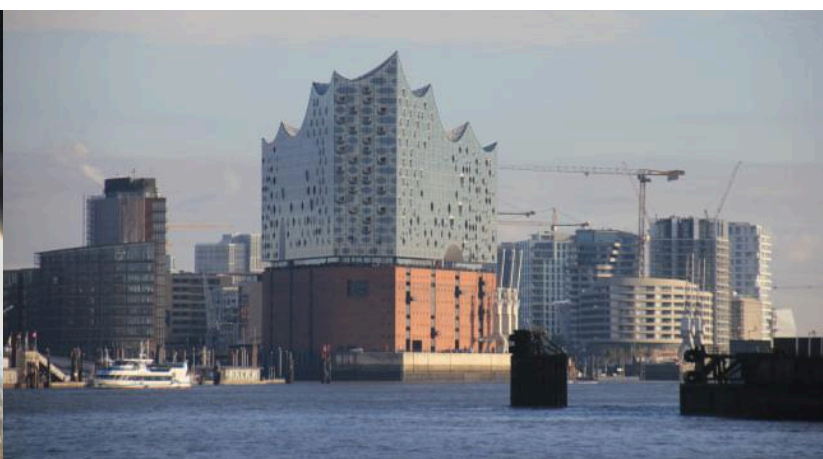
Bariéra je pro mě limitující hlavně ve škole, a to především na humanitně zaměřených předmětech. Pomocť jejímu překonání se snažím chozením do knihovny do mluvicí skupiny, prací online na Goethe-Institutu, sledováním seriálů v němčině a dohledáváním si gramatiky.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Je toho opravdu hodně, ale hlavní je pravděpodobně samostatnost – pokud něco chci, musím si to zařídit sama. To je zároveň ještě těžší kvůli nutnosti používání cizího jazyka.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Negativum bude asi doplňování školy; to bude těžké, zvláště když je u nás výuka výrazně složitější. Pozitiva jsou určitě zlepšení jazyka a rozhledu, větší samostatnost, možnost procestovat spoustu měst.

Mercedes Švarcová, pololetí v hostitelské rodině v Německu přes program Erasmus+

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Moje první myšlenka na studium v zahraničí se objevila už v 9. třídě, kdy jsem tuto možnost objevila. Nejvíce se tehdy (a asi i dnes) člověk dozvěděl o pobytech v USA. Mě ale spíše lákaly země evropské a chtěla jsem si zlepšit němčinu. Když tedy přišla příležitost díky programu Erasmus+, rozhodla jsem se nápad uskutečnit.

Měla jsem informace a představy z Youtube, různých no-name blogů a od několika kamarádů. Věděla jsem, že se člověk v naprosto novém prostředí musí nejprve zorientovat a zároveň se snaží zapadnout do kolektivu, který mluví cizím jazykem. Je na to sám, bez záchytné sítě a jistoty rodiny či známého prostředí.

Moje zkušenost k popisu celkem sedí: musela jsem si zvyknout na novou rodinu, naučit se v ní fungovat, najít si kamarády a obecně si zvyknout na jazyk, ve kterém jsem si na začátku jistá rozhodně nebyla.

Chtěla jsem si zároveň rozšířit obzory – nejen, že mám teď kamarády z Německa, ale i ze všech koutů světa. To mi dříve přišlo nepředstavitelné. Zároveň jsem ale neodjížděla s přehnanými představami, snažila jsem se připravit na všechno. Zdá se mi, že panuje představa, že sotva exchange student přijde do třídy, chtějí se s ním všichni bavit. Povětšinou ale počáteční zájem rychle opadne a člověk se musí snažit, aby si ty "své lidi" našel. Pobyt mi tak ale pomohl ve schopnosti navazovat s lidmi vztahy a nebát se je oslovit.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Vyloženě kulturní šok jsem nezažila, což je ale také díky tomu, že jsou si česká a německá kultura dost podobné. Rozdíl pro mě byly zavřené obchody a podniky v neděli. Také se v mém městě většina lidí přepravuje na kole, takřka za každého počasí, na což z Prahy zvyklá nejsem.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Němčina pro mě na rozdíl od angličtiny byla jazykem, ve kterém jsem si jistá nebyla, a vlastně jsem v něm nikdy dříve ani pořádně nekomunikovala. Po příjezdu jsem

rozuměla tak půlku toho, co kdo říkal, základní myšlenky jsem ale vždy nakonec pochopila. Díky každodennímu kontaktu s jazykem jsem si ale rychle zvykla; zlom nastal zhruba po třech měsících, kdy jsem začala rozumět v podstatě všemu. Člověk se taky naučí, jak mezi sebou lidé skutečně mluví a jaké výrazy třeba používá naše generace.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Schopnost se adaptovat a z ní pramenící sebevědomí. Vím, že jsem překonala strach a jela do cizí země s tím, že budu půl roku bydlet s lidmi, které neznám a jejichž jazyk umím jen tak napůl. Na začátku na mě také dolehly všechny změny, myslela jsem, že si nenajdu kamarády. Když se na to ale dívám zpětně, můžu si říct, že jsem to všechno zvládla a jsem za to na sebe hrdá.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Jako největší pozitivum vnímám to, jak se člověku rozšíří obzory – začala jsem si více vážit privilegia být narozená v jedné z nejbezpečnějších zemí světa, která má skvělý vzdělávací systém (i když na něj sama často nadávám) a uvědomila jsem si, jak se u nás vlastně máme dobře.

Žádné negativum nenapadá. Určitě jsem zažila spoustu nepříjemných chvil, ale ty teď jako negativum nevnímám. Nedoporučila bych pobyt někomu, kdo není připravený “na všechno” a kdo není otevřený novým a možná i nepříjemným věcem. Vím o lidech, kteří skončili ve špatných rodinách, museli se stěhovat nebo si žít v ne takovém komfortu, na jaký byli zvyklí. Každá rodina žije jinak, a pokud nejste dostatečně odolní jistě věci vydržet, může být pobyt i nepěkným zážitkem, můžete skončit v nějaké “Horní Dolní” a váš pobyt nebude jako to, co vidíte na Instagramu – proto je třeba vše zvážit. Jestli však máte tu možnost, běžte do toho.

Bětka Nedvědová, tři měsíce v hostitelské rodině ve francouzsky mluvící části Belgie přes program Erasmus+

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Chtěla jsem udělat velký krok z vlastní komfortní zóny a dostat se na nová místa. S tím bylo spojené i očekávání zlepšení komunikace v cizím jazyce na každodenní bázi. Samotný pobyt se až na jisté detaily od mé prvotní představy tolik nelišil a nějaké základní požadavky tak splnil. Nebyla jsem ale připravená na některé aspekty života v hostitelské rodině či na občasné pocity samoty, které nemusely ani přímo být spojené se steskem po domově. Očekávala jsem také získání větší volnosti či svobody, ta se ale s povahou fungování nově získané domácnosti nedostavila úplně do té míry, do jaké jsem předpokládala.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Rozhodně ne nějak výrazně; spíš šlo o drobnosti, na které jsem si musela zvyknout. Největší šok, ne však nutně způsobený pobytem v cizí zemi jako takovým, pro mě bylo ocitnout se najednou na belgickém venkově, s omezeným přístupem k dopravě, limitovanými možnostmi vlastního vyžití i odlišnými představami o vhodném trávení času ze strany ostatních.

Po návratu pro mě poté, co jsem si zvykla na v podstatě úplně jiný život, bylo všechno, co dřív bylo jedinou přijatelnou "normou", naopak hrozně cizí. To byl však pocit, který postupně zmizel.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Měla jsem základy francouzštiny, které mi již na začátku ke komunikaci nějak stačily, a pouze jsem na nich stavěla. Na jazyku jsem byla kompletně závislá a v podstatě nucená používat pouze jej – znalost jiných jazyků byla v mém okolí omezená a zároveň jsem si třeba angličtinu do jisté míry ani sama používat nedovolila. Neustálé používání a slychání francouzštiny bylo to, co udělalo největší rozdíl. Během následujících měsíců jsem začala vnímat značné změny – cítila jsem se v jazyce sebevědoměji, měla jsem menší obtíže se vzpomínáním si na specifická slova,

začala jsem rozumět často opravdu rychlým každodenním konverzacím a byla jsem takové konverzace schopna bez větších problémů vést či spontánně reagovat na podněty z okolí.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Prakticky každý den pro mě byl velký krok z vlastní komfortní zóny. Během krátké doby jsem se ale – alespoň v mých očích – výrazně posunula, naučila se spoléhat sama na sebe a zažila jsem jak krásné, tak i složitější momenty. Za klíčové považuji i všechny vztahy, které jsem stihla navázat, a jsem zpětně za zkušenost velmi vděčná.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Největším pozitivem pro mě byla zkušenost z jiné země, jazyka, prostředí, stejně jako jakýsi posun vlastní mentality, který s tím přichází. Jako negativní (nebo alespoň problematické) aspekty zpětně vnímám pocit osamění či únavy, které občas v souvislosti s odloučením od všeho známého nastávají, či naopak touhu po vlastním prostoru, spojenou se sdílením místa bydlení i v podstatě celého života s lidmi, s nimiž ne vždy člověk sdílí stejné pohledy či představy. Zároveň není příjemné ani následné dodělávání zameškaného učiva, i když s tím se jednoduše musí počítat. Obecně bych zkušenost doporučila těm, kteří chtějí vystoupit ze své každodenní rutiny a prožít něco kompletně odlišného, třebaže možná za cenu toho, že se vše nemusí odvíjet podle jejich představ, na což je třeba se připravit.

Martin Kudrna, tři měsíce na internátu ve Winchesteru díky školnímu stipendijnímu programu

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Jednalo se o jedinečnou příležitost studovat na britské soukromé škole, v tomto případě ještě jedné s velmi dobrou reputací. Mohl jsem tedy očekávat vysokou úroveň výuky. Ve všech ohledech moje zkušenost předčila očekávání. Kvalita vyučování byla opravdu vysoká, avšak z důvodu malého počtu předmětů jsem se cítil trochu jako o prázdninách – množství práce bylo najednou “rozumné”.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Lze trochu s nadsázkou říct, že jediné, na co jsem byl zvyklý, bylo, že jsem chodil do školy. Současně ale nic nebylo kompletně neznámé. Největší nezvyk pro mě bylo nepředstavitelné množství volného času. Každý den jsem měl čas, kdy jsem nemusel dělat vůbec nic – žádný úkol, projekt, přípravu na test... Samozřejmě se vyskytlo možná deset intenzivnějších dnů (většinou zhruba tak náročných jako můj průměrný den na GJK), jinak jsem ale měl vždy čas na sportování, procházky po městě či povídání si s ostatními. To by se možná dalo nazvat kulturním šokem – že škola vyloženě dbá na to, aby žáci měli čas na sport i na sebe.

Učitelé dohromady nedávali práci na více než dvě hodiny denně (reálně většinou maximálně hodinu) a na její vypracování sloužily dvě vyhrazené hodiny večer. Ne tak moc šokem, ale spíše velkou změnou bylo i to, že jsem měl jen čtyři předměty. Reverzní šok byl naprostý opak toho, co jsem popsal výše. Měl jsem skoro záporné množství volného času z důvodu dopisování testů a zpátky se mi vrátilo i 14 předmětů.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Z hlediska angličtiny vůbec, naopak si dlouhodobě všímám, že je pro mě výrazně jednodušší napsat text v angličtině oproti češtině. Tamní eseje pro mě tedy nebyly problém.

Ze začátku pro mě byl obtížný tzv. Winchester College Notion (slang či specifická slova používaná na Winchester College, pozn.). S tím jsem se však relativně rychle seznámil.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Dal mi možnost se (dočasně) pořádně věnovat sám sobě, a to díky velkému výběru sportů a množství volného času obecně. Současně mi umožnil si nezávazně rozšířit obzory – prostřednictvím kroužku modelové OSN, přednášek od světově známých osob či špiček ve svých oborech, squashe nebo jiných mimoškolních aktivit. Během pobytu jsem získal zájem o fyziku, který u mě v předchozích letech uhasl (nebo se možná nikdy ani pořádně nevznítil). V neposlední řadě jsem získal kontakt na úžasné lidi.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Jako jediné negativum asi beru nutnost zpětného dopisování všech testů, což bylo časově dost náročné a úmorné. Za největší pozitivum považuji rozšíření obzorů a zažití jiného školského systému. Proto bych zkušenost jednoznačně doporučil všem, kteří chtějí poznat něco nového a dokáží využít příležitostí, které se jim tam naskytnou.

Johana Joklová, šest měsíců v hostitelské rodině v Portugalsku

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co si od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Chtěla jsem poznat jinou kulturu, lidi z různých zemí světa a naučit se nový jazyk. Zároveň jsem si uvědomovala, že to asi bude hodně náročné a bála jsem se, že nebudu nikomu rozumět, zvládat školu, nebo že si nenajdu kamarády. Ale nakonec jsem po návratu zjistila, že těch dobrých zážitků bylo mnohem víc než těch špatných. Vůbec to nebylo tak obtížné ohledně jazyka ani školy, jak jsem si původně myslela, a bylo opravdu snadné si kolem sebe najít spoustu skvělých kamarádů, kteří mi vydrželi až do konce pobytu. Asi jsem očekávala, že bude studium mnohem náročnější a více stresující, ve skutečnosti to bylo skvělé a stresových období bylo spíše méně.

- 2) *Prožil/a si nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Ze začátku pro mě bylo složité se adaptovat na portugalský rodinný život a také na život na menší vesnici. Rodina tam spolu trávila opravdu hodně času a neměla jsem od nich ani na chvíli klid, což ve finále nebylo špatné, jenom jsem si musela zvyknout. Život na vesnici mě také nakonec mile překvapil a vůbec nebylo složité se přizpůsobit. Jediné, na co jsem si asi nikdy nenavykla, byla portugalská kuchyně. Nevyhovovalo mi, že se jídlo tak pomalu a dlouho a ještě k tomu pozdě. Jídlo mi zároveň většinou ani moc nechutnalo.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak si s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Jazykové bariéry jsem se hodně bála, protože jsem portugalsky vůbec neuměla. Navíc většina lidí neuměla ani trochu anglicky. Ale velmi brzy jsem začala portugalsky rozumět dostatečně na to, abych udržela konverzaci a chápala víceméně všechno, takže bariéra téměř zmizela. Většina lidí mě podporovala, a proto jsem se skoro nikdy necítila nějak špatně.

- 4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Určitě jsou pro mě nejdůležitější lidé, které jsem v Portugalsku potkala. Nejen moji portugalská kamarádi, ale i ostatní studenti ze stejného multikulturního programu. Jsou to pro mě dodnes lidé, kterým jsem vděčná za to, že můj pobyt byl zábavný a zajímavý. Navíc mě tento půlrok naučil soběstačnosti a odpovědnosti za řešení vlastních problémů, protože jsem spoustu věcí musela řešit sama, i když jsem moc nevěděla jak.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Mezi pozitiva určitě patří právě nové známosti, jazyk a zážitky z cestování po Portugalsku. Stejně jako nové dovednosti – právě soběstačnost, ale i větší sebevědomí, odvaha apod. Negativa jsou oproti pozitivům úplně zanedbatelná, ani bych asi nedokázala jmenovat nic konkrétního. Někdy mi chybělo Česko, ale to byly spíše krátké momenty, jiné negativní stránky jsem ani nevnímala. Proto bych také pobyt v zahraničí všem doporučila. Myslím si, že taková zkušenost může komukoliv opravdu změnit život – člověk pozná spoustu nových věcí, lidí, míst a zvyků.

Amálie Giese, rok v hostitelské rodině ve francouzsky mluvící části Kanady

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Rozhodla jsem se odjet, protože jsem chtěla vidět svět z jiného úhlu pohledu, zažít novou kulturu a osamostatnit se. Můj cíl byl také zlepšit se ve francouzštině. Myslím, že jsem přijela s nereálnými očekáváními. Předpokládala jsem, že neskutečně osobnostně porostu, budu pořád nadšená ze všech nových zážitků a udělám si nespočet kamarádů. Brzy jsem pochopila, že realita není tak nablýskaná. Učím se nové věci, ale spíš potichu a nepozorovaně. Můj život tady je často náročný a ne všechny dny jsou šťastné. Také jsem zjistila, že Kanadáné jsou sice velice nápomocní, ale jen tak nepouštějí lidi do svých kruhů.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Za prvé mě nejvíce šokovalo, jak moc jsou zde lidé závislí na autech. Jelikož žiji na vesnici, tak se bez auta dostávám z místa na místo jen velmi těžko. Vzalo mi to hodně svobody, a to pro mě byl obrovský šok. Za druhé nejsem zvyklá na laskavost a milý přístup úplně cizích lidí, se kterými se zde setkávám. V neposlední řadě jsem byla překvapená ze způsobu, jak zde zacházejí s dětmi (klidně i staršími). Učitelé i rodiče jsou vůči nim nesmírně pečující a citliví.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Ze začátku jsem s francouzštinou a hlavně s kanadským přízvukem měla velký problém. Nerozuměla jsem většině konverzací a potřebovala jsem, aby na mne ostatní mluvili pomalu a zřetelně. Kanadáné jsou ale trpěliví a vždy pohotově pomoci. Nyní, po téměř čtyřech měsících, rozumím prakticky všemu a umím sebevědomě vést konverzace. Je pro mě však ještě složité se zapojit do skupinových konverzací, kde se mluví velice rychle.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Naučil mě lépe překonávat těžké situace a výzvy. Vím, že se umím spolehnout na sebe samotnou. Také teď více oceňuji hodně věcí na Česku a na mé rodině, které mi tady chybějí.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Největší pozitivum je, že člověk zažije sebe samotného v úplně cizím prostředí, kde se musí postavit na vlastní nohy. To ho učí spoustu věcí o něm samotném a dělá ho to silnějším. Za největší negativum považuji občasný pocit samoty. Odloučení od všeho, co je nám vlastní, je nesmírně náročné. Studium v zahraničí je velká sázka do loterie a ne všechno se musí vydařit. Proto bych ho doporučila lidem, kteří jsou zvědaví a otevření dělat věci jinak. Ale také je potřeba mít odvalu a odhodlání, protože je to velká výzva.

Max Sikora, školní rok v hostitelských rodinách v Massachusetts

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Rozhodl jsem se pro studium v zahraničí, když se mi naskytla příležitost jet na rok zdarma – řekl jsem si, že je to jedinečná možnost, jak si zlepšit jazykovou úroveň, poznat nové lidi a získat mnoho nových zkušeností, které bych tady jen tak neměl. Představy se mi naplnily a bylo to jedno z nejhezčích období mého života.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Největší kulturní šok pro mě byla určitě škola a hromadná doprava. Vzdělávání je postaveno na úplně jiných základech, s důrazem na individuální výuku a představu, že všichni máme čím přispět, jen se náš talent musí objevit. Tamější učitelé byli jedni z nejúžasnějších lidí, které jsem potkal. Místo přísné autority jsem zažil pocit rovnosti.

V Americe zároveň téměř neexistuje hromadná doprava. V mém městě – kromě žlutých školních autobusů – byl jeden městský autobus, který jsem vídal prázdný a neznal jsem nikoho, kdo by ho někdy využil.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Jazyková bariéra pro mě tolik limitující nebyla. Anglicky jsem se učil od mala a byl jsem umístěn ve státě, kde není silný přízvuk a angličtina tam zněla jako z učebnice.

- 4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

To nejdůležitější, co mi pobyt dal, bylo sebevědomí. Mohl jsem také najít sám sebe a vyzkoušet mnoho věcí, které bych nikdy nečekal, že by mě bavily.

- 5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Největší pozitivum je to opakované klišé – nové kontakty po celém světě, nalezení “druhé rodiny”, zlepšení jazyka a soběstačnost. Negativem je určitě psychický tlak, který na vás jde ze všech stran – potřeba zapadnout, stesk po domově, kulturní rozdíly, pocit, že si s nikým nerozumíte, či život v úplně jiné domácnosti.

Kateřina Partlová, školní rok v hostitelské rodině v Texasu

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Pro studium v USA jsem se rozhodla už někdy v kvartě a bylo to primárně proto, abych se dostala z rutinního života a zažila něco nového. Motivací byla určitě angličtina, kterou jsem neměla na úplně dobré úrovni, stejně jako příležitosti, které v USA můžu mít či možnost osamostatnění se. Moje očekávání se víceméně naplnila: pořád jsem zaneprázdněná, cestuji a zkouším velké množství nových věcí. Je tady pro mě důležitější, co dělám mimo vyučování, než škola jako taková, což je výrazná změna.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Texas je opravdu velký stát, ani mi nedochází, že se do něj rozlohou třeba Německo vejde třikrát. Šokující bylo zjistit, jak je od sebe všechno daleko a že sedět v autě dvě hodiny je úplně normální.

Zajímavá věc je i zdejší patriotismus: místní jsou pyšní nejen na to, že jsou Američané, ale i že jsou Texasané. Vlajky jsou všude, i doma. Nemyslím si, že je to nutně špatně, jen je zvláštní sledovat, jak jsou děti vychovávány v tom, že je USA nejlepší zemí na světě. Během Veterans Day jsme třeba dostali vlajku, abychom s ní mávali a zpívali *God Bless the U.S.A.*, malé děti tančily s plastovými zbraněmi apod. Oproti tomu si v Česku tvořím názor sama.

Další téma je náboženství a politika, konzervativní názory... Ale to by bylo na dlouho. Jsem obecně ráda, že se setkávám s jinými názory, než jaké mám sama, a mám tak možnost se poučit o tom, jak danou problematiku vnímají jiní.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

S angličtinou jsem problém neměla. Když narazím na neznámé slovíčko, hned se na jeho význam ptám. Ve škole rozumím bez problémů, občas mám však problém s poslechem – když někdo odvětí rychle nebo je ode mě daleko, tak to nezvládnou zpracovat (do toho se tu mluví s jižanským přízvukem). Přiletěla jsem zároveň se

slabou znalostí matematických/vědeckých pojmů, tudíž jsem se ze začátku musela hodně doptávat.

Musím říct, že jsem se ze začátku bála, že budu mít problém být sama sebou – nebudu umět vtipkovat v cizím jazyce, neznám místní humor... Nicméně teď už zvládám sarkasticky odpovídat nebo dělat vtipy bez problémů.

4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Myslím, že jestli mě něco naučil, tak že mi nic jen tak nepadne do klína. Taky jsem překonala strach ze zkoušení věcí, o kterých vím, že v nich nejsem úplně dobrá. Dnes se radši ztrapním, než abych si nechala nějakou příležitost utéct, a snažím se tu zkoušet, co jde. Tři měsíce jsem běhala cross country, i když nemám zrovna talent na sport, a na konci sezóny jsem byla schopná běhat 65 minut bez přestávky ve třicetistupňovém teple. Nebo jsem dělala konkurz do muzikálu, což byl také obrovský výstup z komfortní zóny (a získala jsem dokonce malou roli). Do one-act jsem se nedostala, ale zkusila jsem to, i když jsem znala svoje mizivé šance. To bych v Česku dříve neudělala. Celkově jsem se naučila i vyjádřit nesouhlas a jít si za svým, jak jen to jde.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Jako největší pozitivum vnímám všechny příležitosti a to, že jsem se je naučila využívat a překonávat se. Zároveň jsem se tu zbavila jakési rutiny, méně se tady stresuji.

Moc negativ na studiu v zahraničí nenacházím. Určitě se dají najít negativa na zemích, do kterých se člověk vypraví, ale to jsou podle mě dvě různé věci. V mém případě je nejnáročnější si hledat dobré kamarády, ne s každým si člověk sedne a může to být náročné a unavující. Jako negativum bych tak asi zmínila občasný pocit samoty.

Doporučila bych to určitě, člověk vyrostne, naučí se fungovat sám a setká se s novými názory, tradicemi a jazykem. Je to pro ty, kteří se rádi učí něčemu novému.

Adéla Matějková, školní rok v hostitelské rodině v Kalifornii

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

V Česku/české škole jsem si připadala, že se nikam neposouvám. Potřebovala jsem nové místo na osobní růst a vždy jsem si přála studovat v Americe. Je to rozhodně jiné, než jsem si to představovala. Lepší.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Prožila jsem mnoho momentů kulturního šoku. První dva týdny jsem si připadala jako ve filmu a byla jsem fascinovaná i věcmi, jako je balení mléka. Třeba škola je tu výrazně jiná a chvíli mi trvalo, než jsem si zvykla. Ale vyhovuje mi to.

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Vůbec. Ráda se navíc učím, jak tu místní mluví, jejich slang či přízvuk.

- 4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Cítím, jak rostu a jak se ze mě stává lepší člověk. Myslím, že jsem mentálně hodně dospěla. Plus si plním svůj sen.

- 5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Moc bych to doporučila. Dá to člověku hodně do budoucnosti a –, i když to zní jako klišé –, změni mu to život a přinese krásné zážitky. Jediné negativum je pro mne časový rozdíl – je jenom pár hodin denně, kdy jsme schopni se s rodinou v Česku zastihnout.

Kryštof Miča, pololetí v hostitelské rodině v Argentíně

- 1) *Proč ses pro studium v zahraničí rozhodl/a a co jsi od něj očekával/a? Jak se tvoje zkušenost nakonec lišila nebo liší od původní představy?*

Chtěl jsem na chvíli žít na jiném konci světa, s jinými lidmi a muset se domluvit jazykem, kterým jsem nikdy předtím nemluvil. To se splnilo dokonale, protože jsem se ve španělštině obrovským způsobem zlepšil a nikdy bych předtím nečekal, že se budu vyjadřovat plynule o běžných tématech.

- 2) *Prožil/a jsi nějakou formu kulturního šoku (popřípadě reverzní šok po návratu)? Co pro tebe byl po příjezdu největší rozdíl oproti tomu, na co jsi zvyklý/zvyklá?*

Kulturní šok byl hlavní důvod, proč jsem se rozhodl vycestovat mimo Evropu a zažívám ho doteď každý den. Neukazuje se to jen na jiném podnebí, školním systému nebo oslavách Vánoc a jiných svátků, ale hlavně na každodenních maličkostech, které by člověk neočekával. Ukázkovým příkladem je vnímání vzdáleností; nikdo z místních tu v kuse neujde více než kilometr, protože je daný cíl "moc daleko".

- 3) *Nakolik pro tebe byla limitující jistá jazyková bariéra? Jak jsi s ní pracoval/a nebo stále pracuješ?*

Jazyková bariéra mi nebránila mluvit, něco málo jsem před odjezdem znal, ale bránila mi se vyjadřovat o všednodenních tématech a pocitech s kamarády. Nicméně jsem kvůli tomu nikdy nepropadl pesimismu, protože jsem cítil a stále cítím, jak se v jazyce den ode dne zlepšuji.

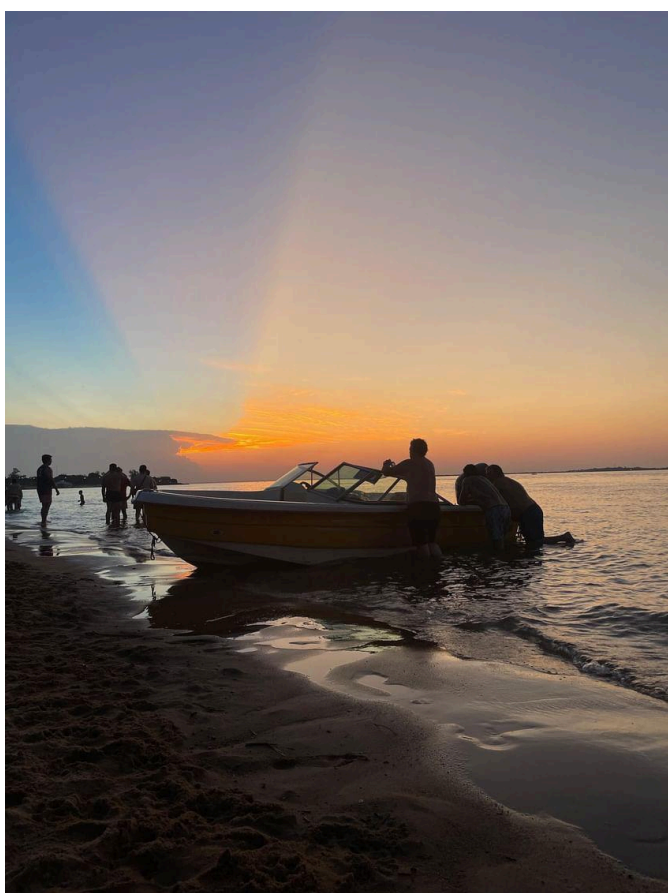
- 4) *Co nejdůležitějšího ti pobyt v zahraničí dal nebo dává?*

Rozhodně mi otevřel oči tím, že tu neplatí každodenní maličkosti a jistoty, na které jsem v Praze zvyklý, a možnosti si o nich povídat se zdejšími kamarády, kteří mají úplně jiný způsob myšlení.

5) *Co vnímáš jako největší pozitivum a naopak negativum? Proč bys tuto zkušenost (ne)doporučil/a?*

Pozitivum – mohl jsem se odpoutat od dogmat pražského života a zkusit vnímat život jinak a s jiným typem lidí.

Negativum – vždy je nepříjemná kolize věcí, které jsou pro mě osobně nepřijatelné, ale místní je považují za samozřejmosti (například nepřezouvání se doma). Ale je koneckonců třeba to přijmout jako součást kulturního šoku. Právě kvůli kulturnímu šoku zároveň považuji zkušenost za nedocenitelnou, protože čeká na každém rohu a opravdu otevře oči každému, kdo ho zažije.

© Bětká Nedvědová, septima